Länsstyrelsen Kalmar län

Datum
2026-11-12

Diarienummer
8972-2026

Kungörelsedelgivning

Licensjakt på lodjur i Kalmar län år 2027

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med följande villkor, om licensjakt på högst 14 lodjur i Kalmar län år 2027. Högst fem (5) honor i reproduktiv ålder får fällas. Med honor i reproduktiv ålder avses honor som väger mer än 14 kg.

Länsstyrelsen beslutar att detta beslut ska gälla utan hinder av att beslutet överklagas.

Jakttid

Jakt får bedrivas från och med den 1 mars 2027 till och med den 31 mars 2027 eller till dess att Länsstyrelsen avlyser jakten. Lodjur får enligt 9 § jaktförordningen jagas från och med en timme före solens uppgång till och med en timme efter solens nedgång. Timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Tilldelning och jaktområde

Tilldelning: Högst 14 lodjur får fällas totalt inom Kalmar län.

Jakt får ske i Kalmar län i nedan angivna jaktområden i enlighet med villkoren i detta beslut.

Jakten sker i två jaktområden:

-Norra jaktområdet omfattar Västerviks, Vimmerby, Hultsfred, Oskarshamn och Högsby kommuner.

-Södra jaktområdet omfattar Mönsterås, Nybro, Kalmar, Emmaboda och Torsås kommuner.

I respektive jaktområde får maximalt sju (7) lodjur fällas. Avlysning sker inom jaktområdet om kvoten för området uppnåtts, eller om nedanstående hondjurskvot uppnåtts.

I norra jaktområdet gäller en hondjurskvot där maximalt tre (3) reproduktiva honor får fällas. I det södra jaktområdet gäller en hondjurskvot där maximalt två (2) reproduktiva honor får fällas. Avlysning sker inom jaktområde om hondjurskvoten för området uppnåtts.

Lodjur får fällas oavsett djurets ålder och kön, dock begränsat antal reproduktiva honor enligt ovan. Ungdjur bör av jaktetiska skäl i möjligaste mån fällas före föräldradjur.

Avlysning

Länsstyrelsen avlyser jakten i respektive jaktområde då det totala antalet tilldelade djur i jaktområdet fällts eller påskjutits och avräknats eller om jakttiden löpt ut. Avlysning sker inom enskilt jaktområde om hondjurskvoten för området uppnåtts. Påskjutet lodjur, som ej kan anträffas, antas vara reproduktivt hondjur.

Licensjakt får inte bedrivas senare än en timme efter att länsstyrelsen har avlyst jakten eller efter den tidigare tidpunkt då det har blivit känt för jägaren att jakten är avlyst eller att samtliga tilldelade djur har fällts. Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvarare, via SMS samt på webbsidan (www.lansstyrelsen.se/kalmar).

Söka efter spår

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen att sökning efter lodjursspår samt ringning för att fastställa djurets ungefärliga vistelseplats får ske med hjälp av motordrivet fordon, men endast på allmän eller enskild väg. Den som söker efter spår från motorfordon får inte skjuta, förfölja eller genskjuta lodjur från fordonet. Den som enbart deltar i sökning efter lodjursspår behöver inte registrera sig i jägarregistret. Spårning får utföras från och med beslutad jaktstart till och med jaktens slut i syfte att fastställa djurens ungefärliga vistelseplats.

Användning av motorfordon i kombination med viltkamera

Enligt 31 § jaktlagen (1987:259) är det bland annat förbjudet att med hjälp av motordrivna fortskaffningsmedel genskjuta vilt eller hindra vilt att undkomma. För användning av viltkamera och motorfordon, se mer på Naturvårdsverkets webbplats: Viltkamera för privat användning

Villkor för licensjakten

För att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna villkor ska gälla för genomförandet av jakt enligt detta beslut. Villkoren i beslutet är ställda utifrån Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4) samt Naturvårdsverkets beslut NV-26-016056 om överlämnande av rätten att besluta om licensjakt på lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län.

1. Rätt att bedriva jakt

Den som har jakträtt i området som omfattas av detta beslut får bedriva jakt på lodjur inom området. Detta förutsätter att jakträtten omfattar jakt på lodjur.

2. Obligatorisk anmälan till Jägarregistret

Enligt 47a § jaktförordningen ska samtliga som avser att delta i licensjakt på lodjur anmäla sig till Jägarregistret. Anmälan görs genom ett av följande alternativ:

• Naturvårdsverkets talsvar: 0771-18 34 11 (välj djurart och angepersonnummer),

• Naturvårdsverkets kundtjänst: 010-698 10 00 (ange personnummer),

• Inloggning med Bank-ID på: https://jagarregistret.naturvardsverket.se/

2.1 Frivillig anmälan till SMS-tjänst

Den som avser att bedriva licensjakt på lodjur bör även anmäla sig till Länsstyrelsens SMS-tjänst för att kunna få meddelande om kvarvarande tilldelning. Anmälan till tjänsten görs genom e-formulär på Länsstyrelsens webbsida: www.lansstyrelsen.se/kalmar/

Länsstyrelsen använder en SMS-tjänst som vi förvaltar tillsammans med övriga länsstyrelser. Syftet med SMS-tjänsten är att jakten på bästa möjliga sätt ska ske under strängt kontrollerande förhållanden.

Sändlistor i SMS-tjänsten gallras av Länsstyrelsen en gång om året.

3. Krav på eftersökshund

Vid jakt på lodjur ska hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen. Detta framgår av 17 § andra stycket jaktförordningen.

4. Tillåtna jaktmedel

Endast kulgevär lägst klass 2 och hagel kaliber 12, 16 eller 20 är tillåtna vid jakt på lodjur. I Naturvårdsverkets föreskrifter om vapen och ammunition för jakt (NFS 2023:8) framgår vilka vapen som får användas. Jakt med fångstredskap är inte tillåtet.

5. Hundanvändning

Högst två hundar som förföljer ett och samma lodjur får används samtidigt. Hundarna får inte bytas ut under jakt efter ett och samma lodjur under en och samma dag enligt 6 § Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4). Länsstyrelsen påminner om att jakten ska bedrivas med en god jaktetik enligt 27 § jaktlagen och att all hundanvändning ska präglas av detta. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 9 § djurskyddslagen (2018:1192) som säger att djur inte får överansträngas. Jakt med drivande hund får enligt 32 § Jaktlagen inte ske på ett område som är så beskaffat att det kan förutses att drevet huvudsakligen kommer att gå fram över annans jaktområde.

6. Information om återstående tilldelning

Den som jagar lodjur ska hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där licensjakt bedrivs. Observera att den som av oaktsamhet inte hållit sig informerad kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott enligt 43 eller 44 §§ jaktlagen.

Den som jagar lodjur är skyldig att minst en gång i timmen avlyssna Länsstyrelsens telefonsvarare för information om återstående tilldelning, ring: **010-223 81 25**.

Som komplement till telefonsvararen och för att säkerställa och effektivisera information om aktuell tilldelning och/eller avlysning av jakten bör samtliga jaktdeltagare utöver detta utnyttja Länsstyrelsens SMS-tjänst. Anmälan till tjänsten görs på Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/kalmar/

7. Underlätta för besiktningspersonal

Den som jagar ska underlätta för besiktningspersonalen efter det att ett lodjur fällts, exempelvis genom att undvika att jaktdeltagare trampar sönder spår vid skottplats och fallplats.

8. Anmälan av fällt eller påskjutet lodjur

Den som fällt eller påskjutit ett lodjur ska anmäla detta till Länsstyrelsen utan dröjsmål och senast inom 30 minuter efter fällt eller påskjutet lodjur.

Anmälan görs till Länsstyrelsens telefonnummer: **010-223 81 25**.

Vid anmälan ska skytten ange följande uppgifter:

• skyttens och eventuell jaktledares namn, adress och telefonnummer,

• när djuret fällts eller påskjutits (datum och klockslag),

• var djuret fällts eller påskjutits (koordinater eller plats som går att återfinna på karta (skala 1:100 000),

• vilket jaktsätt som använts.

I samband med anmälan om fällt djur informerar Länsstyrelsen om hur det ska förfaras med det fällda djuret. Länsstyrelsens besiktningsperson kontaktar skytten angående tidpunkt och plats för besiktningen.

9. Besiktning av fällt lodjur

1. Länsstyrelsens besiktningspersonal ska besikta samtliga fällda lodjur.

2. Skytten ska inom ett dygn från det att lodjuret fällts kunna visa alla delar av djuret för länsstyrelsen.

3. Om Länsstyrelsen så begär ska skottplats och fallplats omgående uppvisas. Detsamma gäller GPS-logg i de fall där GPS-pejl använts på hund som deltagit i jakten.

4. Besiktningspersonal märker och fyller i tillsammans med skytten de blanketter för fälld lo som Länsstyrelsen tillhandahåller i samband med besiktningen.

10. Påskjutet lodjur, eftersök och platsundersökning

Påskjutning definieras enligt föreskrifter i Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4) enligt följande: När skott har avlossats mot en lo med avsikt att fälla denna och det inte kan uteslutas att djuret är träffat.

1. Den som påskjutit lodjur ska anmäla detta till Länsstyrelsen utan dröjsmål och senast inom 30 minuter på telefonnummer: **010-223 81 25**.

2. När ett lodjur påskjutits, och det inte blir kvar på platsen, får jägaren och/eller jaktlaget endast bedriva jakt som syftar till att fälla det påskjutna lodjuret.

3. Den som har påskjutit ett lodjur ska ansvara för att skottplatsundersökning genomförs för att ta reda på om djuret är skadat eller inte. Spår på skott- och fallplats får inte förstöras.

4. Eftersök ska, om inte skottplatsundersökningen eller andra omständigheter visar att djuret är oskadat, genomföras fram till dess att:

• djuret påträffats dött,

• djuret påträffats skadat och avlivats, eller

• djuret inte kan påträffas.

5. Den som har påskjutit ett lodjur ska på begäran uppvisa skottplatsen för Länsstyrelsen.

6. Den som påskjutit ett lodjur ska redovisa till Länsstyrelsen hur skottplatsundersökning och eftersök genomförts samt dokumentera dessa åtgärder på det sätt som Naturvårdsverket anvisar.

7. Om skadeskjutet lodjur inte anträffats ska tillgängligt material såsom, blod, hår eller spillning från det skadade djuret samlas för DNA-analys, enligt besiktningspersonalens instruktioner.

11. Avräkning av påskjutet lodjur

Länsstyrelsen avgör om det påskjutna lodjuret ska avräknas från kvoten eller ej. Påskjutet lodjur ska avräknas såvida inte skottplatsundersökningen eller andra omständigheter visar att det är uteslutet att djuret skadats eller på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att djuret inte skadats. Fällt eller påskjutet djur ska

avräknas licenstilldelningen i det län/jaktområde där det först påsköts. Fälls djur med stöd av andra beslut eller bestämmelser eller dödas av andra orsaker under den tid då licensjakt är tillåten i det aktuella länet ska dessa djur inte avräknas från licenstilldelningen.

12. Hantering av skinn och kropp från fällt lodjur

Skinn från fällt lodjur tillfaller jakträttshavaren under förutsättning att:

• Länsstyrelsens besiktningspersonal har tagit ett hudprov (smal skinnremsa cirka 1x4 cm) från fällt djur. Om djuret är eller kan tänkas vara angripet av skabb ska ytterligare hudprov tas från angripen del eller delar.

• Flådd kropp inklusive huvud överlämnas till Länsstyrelsen enligt överenskommelse med besiktningspersonal.

• Jakten i övrigt har skett i enlighet med jaktlagstiftningen och villkoren i Länsstyrelsens beslut om licensjakt.

Skinnet ska märkas med transponder (mikrochip) av besiktningspersonal vid sidan av flåsnittet vid buk eller bröst. Uppgifter om chipnummer ska anges på särskild blankett som besiktningspersonalen tillhandahåller.

Länsstyrelsen gör bedömningen och beslutar om flådd kropp inklusive huvud och hudprov tas om hand och fraktas till Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA). Kroppen ska vara komplett, dvs. alla tår (exklusive klor), alla svanskotor, kraniet samt (för hanar) testiklar ska medfölja kroppen.

SVA genomför åldersbestämning av djuret genom analys av en hörntand, varefter jakträttshavaren, alternativt den som jakträttshavaren har överlåtit kraniet till, kan få tillbaka detta mot en avgift. Önskas kraniet tillbaka ska detta särskilt anges på blanketten ”Besiktning, provtagning och märkning av fälld lo”. Kraniet märks sedan med mikrochip.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen har inlett ärendet om licensjakt på lodjur i Kalmar län år 2027 mot bakgrund av följande.

Utbredning, inventeringar och tillväxt

Antalet lodjur i Sverige beräknas genom inventeringar som görs i hela landet utom på Gotland. Inventeringen regleras i förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn och i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn, samt instruktioner och faktablad. Dokumentationen består av material från Länsstyrelsens inventeringskameror, allmänhetens åtelkameror, samt från snöspårningar där allmänheten ofta bidragit till viktigt underlag genom rapporter om lodjursobservationer.

SLU Viltskadecenter har uppdraget att sammanställa och publicera Länsstyrelsernas resultat från rovdjursinventeringarna och har sammanställt resultaten i en rapport (Tovmo, M. & Frank, J. 2026. Bestandsovervåking av gaupe 2026. Inventering av lodjur 2026. Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia. Beståndsstatus för stora rovdjur i Skandinavien. Nr 2-2026. Rovdata, Norsk institutt for naturforskning (NINA)/SLU Viltskadecenter). Enligt rapporten återfanns under inventeringssäsongen 2025/2026 347 familjegrupper av lodjur i Skandinavien. Detta är en ökning med 22 familjegrupper jämfört med 2024/2025. Av familjegrupperna återfanns 90,5 i Norge och 256,5 i Sverige. Baserat på antalet familjegrupper 2025/2026 uppskattas den norska delen av populationen till 530 lodjur (95 % CI = 443–617). De 256,5 familjegrupperna i Sverige motsvarar en population på 1501 lodjur (95 % CI = 1267–1734). De 347 familjegrupperna i Skandinavien motsvarar en population på 2031 lodjur (95 % CI = 1710–2352). Det totala antalet lodjur beräknas genom att antalet familjegrupper multipliceras med en omräkningsfaktor. För det södra rovdjursförvaltningsområdet motsvarar denna 5,48 lodjur per familjegrupp (Tovmo, M. & Zetterberg, A. 2018. Inventering av lodjur 2018. SLU).

Familjegrupper av lodjur utgör endast en del av den totala lodjurspopulationen. Antalet familjegrupper kan variera relativt mycket från år till år utan att antalet vuxna lodjursindivider behöver förändras i samma takt. Lodjursstammens tillväxt i Sverige är enligt tidigare forskningsrapporter främst begränsad av legal jakt i renskötselområdet och av bytestillgången i Mellansverige. Forskarna har även dragit slutsatsen att lodjursstammen inte har bristande genetisk variation och att stammen inte är hotad på nationell nivå. Regeringen bedömer i sin proposition ”En hållbar rovdjurspolitik”

(prop. 2012/13:191) att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

Nationella målsättningar för lodjursstammens utveckling och bevarandestatus för lodjur

Sveriges nuvarande rovdjurspolitik har sin grund i den av Riksdagen 2001 beslutade propositionen ”Sammanhållen rovdjurspolitik” (prop. 2000/01:57). Det övergripande mål som godkändes var att Sverige skulle ta ansvar för att björn, varg, järv, lodjur och kungsörn skulle finnas i så stora antal att de långsiktigt fanns kvar i den svenska faunan och att arterna kunde sprida sig till sina naturliga utbredningsområden.

Den 10 december 2013 beslutade riksdagen (riksdagens protokoll 2013/14:43) om regeringens proposition ”En hållbar rovdjurspolitik” (prop. 2012/13:191), där det bland annat föreslås att det övergripande och långsiktiga målet för rovdjurspolitiken ska vara att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn i Sverige ska uppnå och bibehålla en gynnsam bevarandestatus. Samtidigt ska tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas.

Riksdagen beslutade också i enlighet med regeringens proposition om referensnivåer för stammarnas storlek och för utbredningen av rovdjursarterna i Sverige. Angående lodjur hade regeringen föreslagit att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller populationen i Sverige ska vara 700–1000 individer och att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller utbredningsområdet i Sverige ska vara hela Sverige förutom Gotlands län. Mot bakgrund av att referensvärdena för populationsstorlek och utbredningsområde är uppnådda, bedömde regeringen att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

Naturvårdsverket tog under 2025 ställning till referensvärdet för lodjur inom ramen för rapporteringen enligt Artikel 17 i Art- och habitatdirektivet. När det gäller lodjur rapporterade Naturvårdsverket att referensvärdet för populationsstorleken hos lodjur är 870 individer i Sverige. Naturvårdsverket bedömde att livsmiljön för lodjuren har bra kvalitet, att framtidsutsikterna är goda och att bevarandestatusen är gynnsam.

Lodjur i södra rovdjursförvaltningsområdet

Lodjursstammen, mätt i antal inventerade familjegrupper, varierar mellan åren i det södra rovdjursförvaltningsområdet även om en

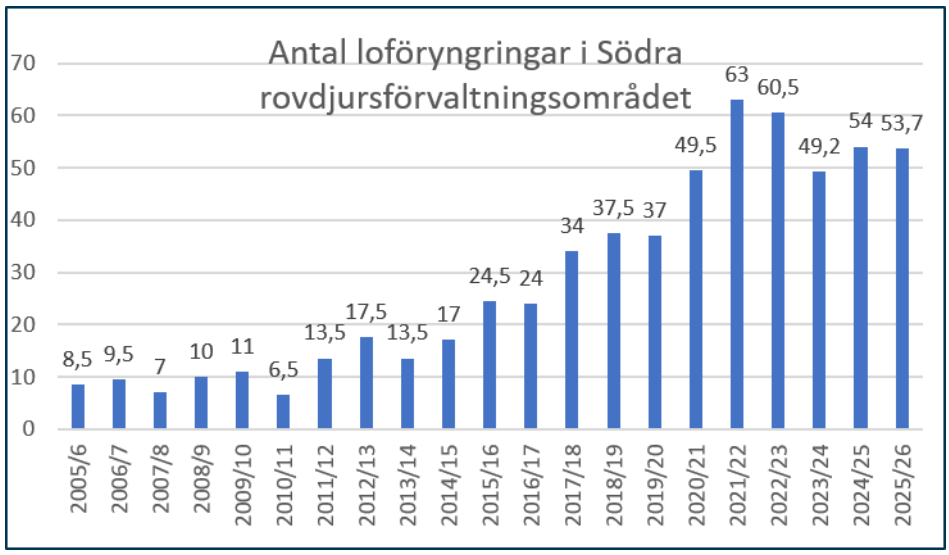
ökning av lodjursstammen kan ses över tid. Variationer kan delvis bero på naturlig variation i reproduktionen, men beror också på att det vissa år är svårt att inventera, på grund av brist på bra spårsnö.

Licensjakt på lodjur har bedrivits de senaste åren i syfte att stabilisera lodjurspopulationen till respektive läns beslutade förvaltningsmål.

Vid inventeringen av lodjur säsongen 2025/2026 konstaterades 53,7 familjegrupper av lodjur i det södra rovdjursförvaltningsområdet. Det bekräftades samma säsong finnas 97 familjegrupper i norra och 105,8 i det mellersta rovdjursförvaltningsområdet.

Del av familjegrupper uppstår när en familjegrupp rör sig över länsgränser och därmed delas mellan olika län.

Miniminivån för det södra rovdjursförvaltningsområdet är 35 föryngringar (familjegrupper) per år (NV-02105-23). Det motsvarar cirka 191 lodjur.

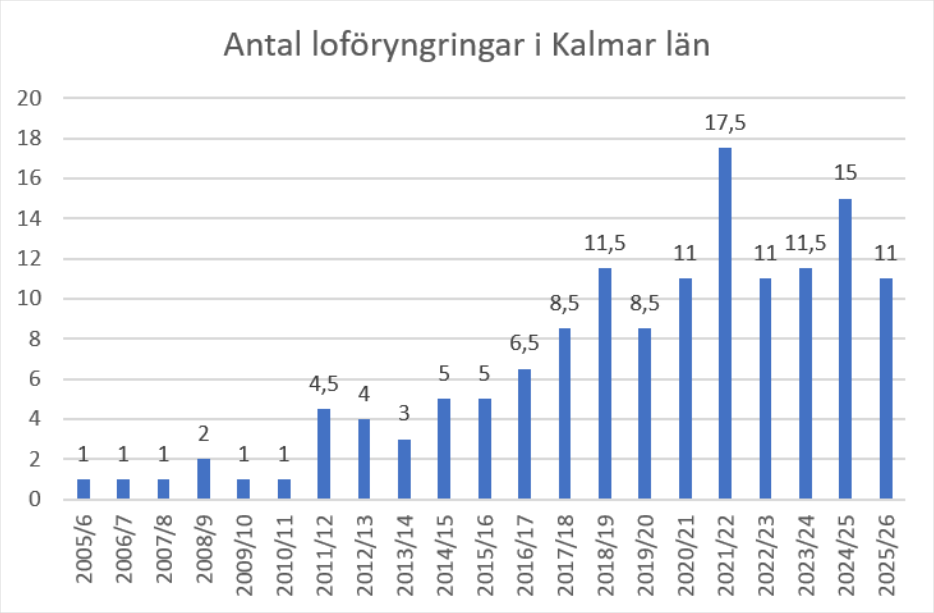

Figur 1. Antal föryngringar (familjegrupper) i södra rovdjursförvaltningsområdet som kunnat kvalitetssäkras vid inventeringar sedan 2005.

Lodjursstammens storlek, utbredning och utveckling i länet

Den senaste inventeringen, 2025/2026, visar att det slutgiltiga inventeringsresultatet för Kalmar län är 11 familjegrupper. Familjegrupper kan grovt omräknas till antal individer och inventeringsresultatet motsvarar en population på minst 60 lodjur.

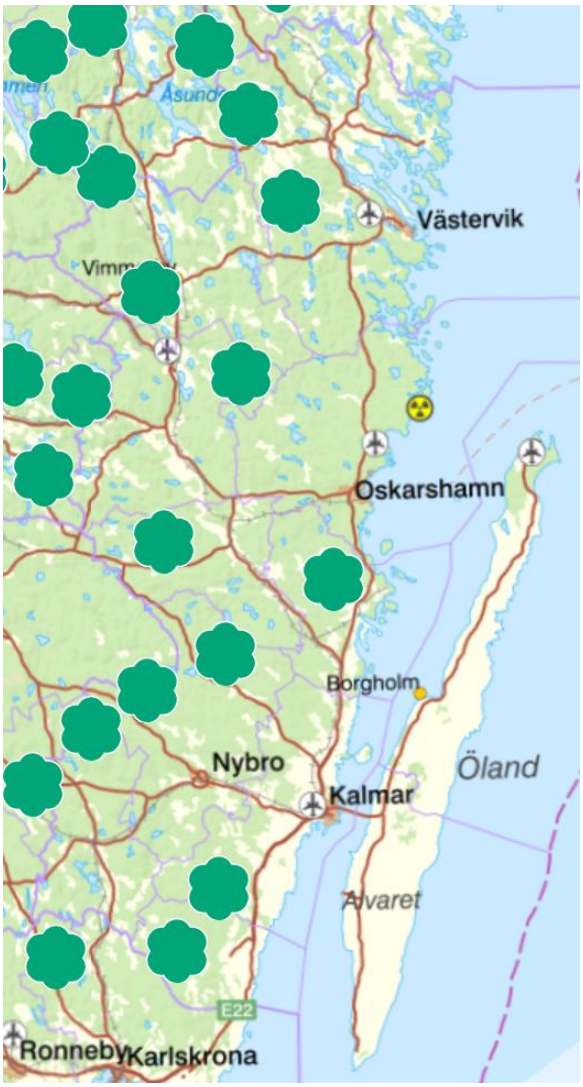
Inventeringsresultaten visar att lodjursstammen i Kalmar län haft en tydligt positiv utveckling under perioden 2005/2006 - 2021/2022, då antalet familjegrupper ökade från cirka 1 till som mest 17,5, se figur 2. Under de senaste fyra inventeringssäsongerna har stammen varierat mellan 11 och 15 familjegrupper, vilket indikerar en i huvudsak stabil population på en högre nivå än under tidigare decennier.

Figur 2, Antal föryngringar (familjegrupper) i Kalmar län som kunnat kvalitetssäkras vid inventeringar sedan år 2005.

Enligt det senaste inventeringsresultatet förekommer lodjurspopulationen i stora delar av länet och är jämnt fördelad mellan jaktområdena, se figur 3.

Målet med förvaltningen har varit att stabilisera populationen runt förvaltningsmålet som är fastställt av länets viltförvaltningsdelegation.

Figur 3, Lodjursföryngringarnas (familjegrupper) spridning i länet enligt inventeringsresultat 2025/2026.

Motivering till beslutet

Beslut om licensjakt är ett undantag från ett strikt skydd och därför är möjligheten att medge licensjakt på lodjur starkt begränsad. Förutsättningarna för att tillåta licensjakt på lodjur är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden.

Licensjaktens främsta syfte är att reglera populationsstorleken så att den är i linje med länets förvaltningsplan för rovdjur samtidigt som de övergripande nationella och regionala målen för lodjursstammens utveckling beaktas.

Det skapar förutsättningar för en fortsatt hållbar och förutsägbar lodjursförvaltning, förbättrade möjligheter för samexistens samtidigt som man upprätthåller lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus. Syftet står i enlighet med Riksdagens beslut den 10 december 2013 att anta propositionen ”En hållbar rovdjurspolitik”. Enligt propositionen är det mycket viktigt att de människor som påverkas av stora rovdjur ges möjlighet att finna en delaktighet i förvaltningen.

Licensjakt kan, tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag och ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikter mellan människa och rovdjur. Helheten är alltigenom beroende av att rovdjursförvaltningen är tydlig, förutsägbar, legitim, transparent och såväl regionalt som nationellt anpassad. Förtroendet för förvaltningen är därför enligt Länsstyrelsens bedömning en nyckelfaktor för lodjurets gynnsamma bevarandestatus.

Viltförvaltningsdelegationens beslut den 5 juni 2014 (diarienummer 218-2378-14) om miniminivå och förvaltningsmål för lodjur är ett regionalt betydelsefullt beslut för rovdjursförvaltningen i länet. Ett led i att skapa och bygga ett långsiktigt förtroende för rovdjurs-och här specifikt lodjursförvaltningen är att verkställa det regionalt beslutade förvaltningsmålet i Kalmar län som är: ”Ett förvaltningsintervall på 4-8 föryngringar av lodjur fastställs, där man ej beviljar licensjakt inom Kalmar län på lodjur förrän 7 st. föryngringar uppnåtts. Sistnämnda gräns vid 7 föryngringar gäller tills dess att miniminivåerna uppnåtts i grannlänen. Först därefter kan nivån tillåtas att minska under 7 st. inom Kalmar län, som förväntas bli ett län varifrån lodjuren sprids till andra län.”

Samtliga län som gränsar till Kalmar län har 2025/2026 uppnått sin fastställda miniminivå för antal lodjursföryngringar.

Att med marginal ligga över länets miniminivå på 6 föryngringar och tillåta en selektiv och strikt kontrollerad licensjakt på lodjur bedömer Länsstyrelsen ligger i linje med länets beslutade mål, samtidigt som det inte innebär någon risk av betydelse att miniminivån för länet eller för Södra förvaltningsområdet underskrids.

Socioekonomiska konsekvenser

Lodjuret har generellt en högre acceptans i Sverige än flera andra rovdjursarter. Nationella attitydundersökningar (Dressel mfl.

Rapport 2021:8) visar att åtta av tio personer uttrycker positiva attityder till att lo finns i Sverige. Stödet för artens förekomst har varit stabilt över tid. Attityderna till lodjur är genomgående mer positiva än till exempel för varg, även om det förekommer regionala skillnader beroende på lokala förhållanden och erfarenheter av rovdjur.

Lodjuret har ett betydande jaktligt värde och har en etablerad plats inom svensk jaktkultur. Den strikt reglerade licensjakten med ett begränsat uttag är eftertraktad bland många jägare och betraktas ofta som en exklusiv och kvalificerad jaktform, som ställer höga krav på planering, samverkan och kunskap. Möjligheten att bedriva en kontrollerad jakt inom ramen för en vetenskapligt baserad förvaltning bidrar till artens legitimitet och till ett brett engagemang i förvaltningen av lodjursstammen.

Sammantaget talar tillgängliga attitydundersökningar och erfarenheterna från svensk rovdjursförvaltning för att lodjuret åtnjuter en förhållandevis hög acceptans i samhället. Samtidigt behöver förvaltningen ta hänsyn till de lokala konsekvenser som arten kan medföra för djurhållning och viltförvaltning

Socioekonomiska aspekter i rovdjursförvaltningen utgår från rovdjurens sociala och ekonomiska påverkan på förutsättningar för människors verksamhet och vardag. Det kan innebära kostnader och nyttor med avseende på rovdjursförekomst, exempelvis rovdjursturism och rovdjursjakt, människors rädsla för rovdjur, rovdjurens påverkan på natur- och kulturvärden så som löshundsjakt, samt skador på tamdjur med konsekvenser för olika näringar. Djurhållningen i Kalmar län är mycket viktig för länets livsmedelsförsörjning.

Skador på tamdjur i länet som orsakas av lodjur varierar från år till år. Sedan år 2022 har 34 angrepp på tamdjur av lodjur dokumenterats i Kalmar län. Under år 2025 och hittills år 2026 har 13 angrepp av lodjur på tamdjur besiktigats av Länsstyrelsen. Av dessa var nio angrepp på får, två på get och två angrepp på hund. Flest angrepp har skett inom det norra jaktområdet där nio angrepp har bekräftats. Skador orsakade av lodjur kan leda till kostnader för både den enskilde och samhället, dels i samband med skyddsjakt, men också genom ersättning till tamdjursägare för direkta och indirekta skador på tamdjur/hundar. Uppkomna skador kan även leda till minskad acceptans för arten, ökad oro och psykisk stress, vilket kan

resultera i en ökad motsättning mellan den beslutade förvaltningen och ortsbefolkningen som följd.

I länets beslut om förvaltningsnivå tas ansvar för såväl lodjurets långsiktiga överlevnad i länet och Södra rovdjursförvaltningsområdet, samt artens samexistens med människorna i länet. Länsstyrelsen har genom sin förvaltning ambitionen att bibehålla en fortsatt hög acceptans för lodjur och det är därför viktigt att beslutet verkställs.

Annan lämplig lösning

Förutsättningar för att skydda tamdjursbesättningar från lodjursangrepp är begränsad. Rovdjursavvisande stängsel (RAS) försvårar för lodjur att ta sig in till djuren, men förhindrar inte angrepp helt. Stängsel har därför endast begränsad effekt som skydd mot angrepp av lodjur. Länsstyrelsen uppmuntrar byggnation av RAS, och följer Viltskadecenters rekommendationer för bidrag till och ersättning för rovdjursskador på tamdjur och hundar. Då länet för närvarande saknar vargrevir ges endast bidraget i princip till djurbesättningar som tidigare haft angrepp, med få sökande som resultat. De senaste tre åren har sex sökande fått bidrag för byggnation av RAS. Ljud- och ljusskrämmor är svåra att utvärdera, och är endast lämpliga för mindre fållor och under en begränsad tid. Boskapsvaktande hundar eller lamadjur kan vara en verksam förebyggande åtgärd mot angrepp. I nuläget vaktas endast en besättning på detta sätt i länet med Länsstyrelsens tillstånd.

Länsstyrelsen arbetar även med andra åtgärder som ersättningar vid skador, bidrag till förebyggande insatser, skyddsjakt, samråd och information som bidrar till att minska konflikter mellan människa och lodjur.

För att uppnå syftet med att stabilisera populationen vid förvaltningsmålet anser Länsstyrelsen att ingen annan lämplig lösning än licensjakt finns.

Gynnsam bevarandestatus

Den svenska lodjursstammen bedöms omfatta cirka 1500 lodjur och lodjuret som art har en gynnsam bevarandestatus i Sverige. I det Södra rovdjursförvaltningsområdet fanns det efter inventeringen 2025/2026 totalt 53,7 familjegrupper vilket motsvarar cirka 294 lodjur, beräknat utifrån antalet familjegrupper multiplicerat med omräkningsfaktorn 5,48.

Länsstyrelsen bedömer att det totala uttaget av lodjur vid licensjakt i det Södra förvaltningsområdet inte hotar lodjurens bevarandestatus, varken i regionalt eller nationellt.

Naturvårdsverket har fattat beslut om miniminivåer för lodjur. För Kalmar läns del är miniminivån 6 familjegrupper, vilket motsvarar cirka 33 lodjur (enligt samma princip som ovan).

I Kalmar län fanns det utifrån det senaste inventeringsresultatet 11 familjegrupper, vilket motsvarar minst 60 lodjur. Familjegrupperna är spridda i länet (se figur 3). Länsstyrelsen bedömer att ett uttag av 14 lodjur, varav högst fem produktiva honor, innebär att det finns en god marginal till länets miniminivå. Vidare bedöms uttaget ej riskera att underskrida förvaltningsområdets miniminivå om 35 familjegrupper (191 individer) eller det nationella referensvärdet om 870 individer.

Samverkan mellan länsstyrelserna

I enlighet med propositionen ”En hållbar rovdjurspolitik” (Prop. 2012/13:191) har länen inom det södra rovdjursförvaltningsområdet samverkat i frågor gällande förvaltning av rovdjur. Beslut om licensjakt för respektive län har grundats på Naturvårdsverkets beslut om miniminivåer för lodjur (NV-02105-23), Naturvårdsverkets beslut om delegering av rätten att fatta beslut om licensjakt (NV-26-016056) respektive läns förvaltningsplaner, samt gällande författningar.

Länsstyrelserna i det Södra rovdjursförvaltningsområdet har samrått förutsättningarna för, och målsättningarna med, licensjakt på lodjur. Samråden har även gällt utformning av beslut och det praktiska genomförandet av licensjakten. Rapporten ”Beskattningsmodell för lodjur Prognoser för den svenska lodjurspopulationen 2028 vid olika beskattningsnivåer under 2027” av Henrik Andrén m.fl. (SLU) har utgjort ett underlag vid beslut om antal djur som kan jagas vid licensjakten 2027 inom det Södra rovdjursförvaltningsområdet. Det antal djur som licensjakten omfattar i de aktuella länen (Kalmar, Kronoberg, Jönköping och Östergötlands län) innebär en mycket liten risk att understiga miniminivån för förvaltningsområdet (cirka 1%). Hänsyn har tagits till att övriga län endast med liten marginal överstiger länets miniminivå eller i vissa fall understiger denna. Samråd har även skett mellan de södra, mellersta och norra rovdjursförvaltningsområdena enligt § 3 Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4).

Licensjaktens omfattning i Kalmar län

Länet har en beslutad miniminivå på sex (6) lodjursföryngringar (NV-02105-23) samt ett förvaltningsmål på fyra till åtta (4-8) lodjursföryngringar, beslutat av Viltförvaltningsdelegationen. Det senaste fastställda inventeringsresultatet från 2025/2026 visar att länet har 11 familjegrupper, (Beståndsstatus för stora rovdjur i Skandinavien 2026, Rovdata och SLU Viltskadecenter, Rapport nr. 2–2026).

Familjegrupperna är ganska jämnt fördelade geografiskt.

Länsstyrelsen bedömer att jakten inte har någon negativ inverkan på upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus av arten. Länsstyrelsen har utgått från en försiktighetsprincip som både tillåter eventuell skyddsjakt efter problematiska individer samt medger ett utrymme för oförutsedda händelser som kan påverka länets lodjurspopulation. Jakten är viktig för att minska konflikterna mellan människa och lodjur och därmed långsiktigt främja upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus.

Jakten får bedrivas i hela länet, dock ej på Öland där ingen förekomst av lodjur konstaterats. Tilldelningen av lodjur fördelas inom två jaktområden för att minska risken för ett för stort uttag i något jaktområde. För att säkerställa lodjurens utbredning begränsas jakten med en hondjurskvot. Avvägningar kring fördelning av jaktuttag och hondjurskvot inom de två jaktområdena har också gjorts utifrån förekomst av lodjur och antal rovdjursangrepp på tamdjur.

Sammanfattning

Länsstyrelsen bedömer att licensjakt på lodjur kan medges med maximalt 14 lodjur varav högst fem reproduktiva honor. Det finns inte någon annan lämplig lösning för att reglera lodjursstammen än licensjakt.

Licensjakten skapar förutsättningar för en fortsatt hållbar och förutsägbar lodjursförvaltning, som förbättrar möjligheten för samexistens och på det sättet upprätthåller lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus. Aktuell beskattning är av begränsad omfattning och lämplig utifrån såväl målsättningen med jakten som stammens storlek. Risken att beskattningen bidrar till att antalet föryngringar sjunker under miniminivån regionalt eller nationellt är

mycket liten och därmed bedöms den regionala bevarandestatusen förbli gynnsam.

Jakten sker under strängt kontrollerade former och tillåter lodjursstammen i södra rovdjursförvaltningsområdet såväl som i Kalmar län att med fortsatt mycket god marginal förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i artens naturliga utbredningsområde.

Länsstyrelsen beslutar därför om licensjakt på lodjur i enlighet med de villkor som framgår av detta beslut.

Verkställighetsförordnande

Mot bakgrund av motivet för licensjakten, bör beslutet kunna genomföras även om det överklagats. Licensjakten är en nödvändig del i genomförandet av regional och nationell rovdjursförvaltning. Länsstyrelsen bedömer därför att det finns skäl att med stöd av 59 § jaktförordningen föreskriva att detta beslut ska gälla även om det överklagas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Länsstyrelsen får med stöd av 21 § jaktförordningen (1987:905) i det enskilda fallet besluta om undantag från förbudet i 31 § första stycket jaktlagen (1987:259) att använda motordrivna fortskaffningsmedel för att söka efter eller spåra vilt.

I 23 c § jaktförordningen anges att förutsättningen för att licensjakt på björn, varg, järv och lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden.

Av 23 d § jaktförordningen följer att om det finns förutsättningar enligt 23 c § och något annat inte följer av 24 a §, får Naturvårdsverket besluta om licensjakt på björn, varg, järv och lo. Ett beslut om jakt enligt första stycket får utformas och förenas med villkor som är ändamålsenliga med hänsyn till de olägenheter som förekomsten av täta rovdjurspopulationer orsakar.

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen får Naturvårdsverket överlämna att besluta om licensjakt på lodjur till länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde.

Enligt 24 d § andra stycket jaktförordningen får den beslutande myndigheten i ett beslut om jakt enligt 23 b eller 23 d § bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur.

I 59 § jaktförordningen anges att Polismyndigheten, Länsstyrelsen och Naturvårdsverket får förordna att beslut enligt denna förordning skall gälla utan hinder av att det har överklagats.

Rovdjursförvaltningsområdena är indelade enligt 2 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Enligt beslut (NV-26-016056) har Naturvårdsverket överlämnat rätten att besluta om licensjakt på lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Beslutet gäller till och med den 29 april 2029. Vid beslut om licensjakt på lodjur gäller Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (NFS 2022:4).

Bestämmelserna i jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (Art- och habitatdirektivet).

Enligt artikel 12.1 a) i Art- och habitatdirektivet ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a, med förbud mot att avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur detta görs. Lodjur återfinns i bilaga 4 a såsom en djurart av gemenskapsintresse som kräver noggrant skydd.

Av artikel 16.1.e) i Art- och habitatdirektivet följer att förutsatt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos bestånden av de berörda arterna i deras naturliga utbredningsområde får en medlemsstat göra undantag från bestämmelserna i artikel 12 för att under strängt kontrollerade förhållanden selektivt och i begränsad omfattning tillåta insamling och förvaring av vissa exemplar av de arter som finns förtecknade i bilaga 4 i en begränsad mängd som fastställs av de behöriga nationella myndigheterna.

Riktlinjer för förvaltningen av stora rovdjur

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på EU-kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av stora rovdjur på populationsnivå. Riktlinjerna antogs av EU-kommissionen sommaren 2008 och kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU. I riktlinjerna anges bland annat följande om möjligheterna till jakt:

”*från bevarandesynpunkt finns ingen principiell orsak till att populationerna av stora rovdjur ej kan tolerera vissa nivåer av jaktliga förvaltningsåtgärder eller att förvaltas under samma förutsättningar som jaktbart klövvilt eller jaktbara fågelarter. Detta förutsatt att jakten är väl hanterad, vilket i detta fall innebär effektiv inventering av populationsstorlek, fastställande av lämplig tilldelning och jaktperioder, samt noggrann åtlydnad av dessa regler. En väl organiserad jakt kan potentiellt sett vara uthållig. Artikel 16 ger i sammandrag en möjlighet att tillåta jakt, och kvarhållande av traditionella jaktmetoder*”

Information

Jakt som bedrivs mot givna villkor sker utan stöd i beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen. Straffbestämmelser för jaktbrott och grovt jaktbrott finns i 43 och 44 §§ jaktlagen.

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning eller förevisning av lodjur, lodjursskinn eller andra delar av lodjur, är förbjudna enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem. För lodjur skjutna i enlighet med detta beslut, kan Jordbruksverket efter ansökan meddela undantag från detta förbud. Ytterligare information finns på Jordbruksverkets webbsida (www.jordbruksverket.se).

Besiktningsprotokoll för registrering av fällt/påskjutet lodjur, besiktning, provtagning och märkning av fällt lodjur samt för platsundersökning och eftersök finns att hämta på SVA:s webbsida: https://sva.se/vilda-djur/rovdjur/

Kungörelsedelgivning

Delgivning av detta beslut sker genom kungörelsedelgivning enligt 49 § delgivningslagen (2010:1932) inom 10 dagar i Post och inrikes

tidningar. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Länsstyrelsen i Kalmar län, Regeringsgatan 1, Kalmar, samt på Länsstyrelsens webbsida www.lansstyrelsen.se/kalmar.

Delgivning anses ha skett när två veckor förflutit från dagen för detta beslut, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder skett i rätt tid. Ett eventuellt överklagande ska ha inkommit till Länsstyrelsen senast den 17 december 2026.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Landshövding Allan Widman med avdelningschef Anette Andersson som föredragande. I den slutliga beredningen har även avdelningschef Martin Unell deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Kopia till

Jordbruksverket
Jägarnas riksförbund i Kalmar län
Kommuner i Kalmar län
Länsstyrelserna i södra rovdjursförvaltningsområdet
Naturskyddsföreningen Kalmar län
Naturvårdsverket
Nyhetsbyrån Siren
Polismyndigheten
Rovdjursföreningen
Skogsstyrelsen
Sveriges veterinärmedicinska anstalt
Svenska jägareförbundet Kalmar län
Viltförvaltningsdelegationen i Kalmar län
Viltskadecenter

Ni kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten i Luleå.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Kalmar län antingen via e-post; kalmar@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Kalmar län, 391 86 Kalmar.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 17 december 2026. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där ni kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, kalmar@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 80 00. Ange diarienummer 8972-2026.